

**Силабус
навчальної дисципліни
«Фінансування бізнесу»**

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Рік навчання: 3, семестр: 6

Кількість кредитів: 5 (150 год.)

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – диференційований залік

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Викладач курсу	Буряк Аліна Вікторівна
Контактний телефон	+380666152900
E-mail	Buriak.av@ukr.net
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=740
Консультації	Очні консультації: 3 год., перший вівторок березня 11-30, ауд.318 Онлайн-консультація в режимі Zoom в разі потреби

1. Коротка анотація до курсу.

Мета опанування дисципліни: дисципліна надає студентам теоретичні та практичні знання з організації та функціонування фінансових відносин підприємств та міжгалузевих фінансових відносин, техніки фінансових розрахунків; прийомів і методів складання фінансової частини бізнес-плану; фінансування і кредитування господарської діяльності, залучення активів за допомогою лізингових операцій, краудфандингу, венчуру та грантів. Важливим при цьому є вивчення сутності фінансових відносин і характеру їх впливу на суспільство, розкриття діючих законів функціонування суб'єктів ведення бізнесової діяльності та їх фінансування, теоретичних засад фінансового регулювання ринкової економіки, державна підтримка малого та середнього бізнесу, особливості регулювання корпоративного сектору економіки, управління ризиковістю фінансування бізнесу. Одержані компетентності можуть бути затребувані на мікрорівнях.

2. Формат курсу – змішаний який має супровід в системі MOODLE, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК12 Здатність працювати автономно.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

ФК2. Здатність використовувати базові знання і практичні навички у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

ФК4. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування та володіти методиками проведення контрольних заходів різними суб'єктами фінансового контролю.

ФК5. Здатність обґрунтовувати, приймати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування та брати відповідальність за них.

4. Результати навчання:

ПРН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПРН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПРН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПРН20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПРН22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ПРН27. Виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

5. Обсяг курсу

Види заняття	Загальна кількість годин
Лекції	26
Семінарські заняття	24
Індивідуальна робота	3
Самостійна робота	97

6. Технічне й програмне забезпечення/ обладнання.

Здобувач вищої освіти частину практичного і лекційного часу витрачає в системі МУДЛ при ознайомленні з презентаційними матеріалами і опрацюванні тестів.

7. Політика курсу - дотримання академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність в ДПУ». Порушенням академічної доброчесності здобувачів освіти вважається: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, академічне шахрайство.

8. Схема дисципліни

Години/ семестр	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кіль- кість балів)
6/1	Тема1 Фінансування організації та реорганізації бізнесу 1. Форми організації бізнесу в Україні 2. Механізм створення бізнесової структури і організації її фінансів. 3. Реорганізація бізнесових структур	Лекція Семінарські заняття: тести, робота в групах, дискусія, Самостійна робота	ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.	2
8/1	Тема2 Особливості регулювання фінансування суб'єктів корпоративного сектору 1. Міжнародні стандарти регулювання корпоративного сектору 2. Глобалізація фінансів 3. Корпоративні моделі 4. Українські стандарти регулювання корпоративного сектору	Лекція Семінарські заняття: тести, робота в групах Самостійна робота	ПРН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	2
6/1	Тема3 Формування власного капіталу та внутрішні джерела фінансування бізнесу. 1. Державне регулювання формування власного капіталу суб'єктів бізнесу в Україні 2. Структура власного капіталу 3. Джерела формування власного капіталу	Лекція Семінарські заняття: тести, робота в групах, дискусія, розрахункова робота. Самостійна робота	ПРН08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.	3
6/1	Тема4 Системи оподаткування підприємницької діяльності 1. Загальна система 2. Спрощена система 3. Вплив системи оподаткування на розвиток малого бізнесу	Лекція Семінарські заняття: тести, робота в групах, дискусія, Самостійна робота	ПРН20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення	3

6/1	Тема5 Фінансування підприємств за рахунок запозичення. 1. Запозичення бізнесової ідеї. 2. Позичковий капітал. 3. Франчайзинг. 4. Лізинг.	Лекція Семінарські заняття: тести, робота в групах, дискусія, Самостійна робота	ПРН20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення	2
6/1	Тема6 Фінансування бізнесу за рахунок банківського і не банківського кредитування 1. Банківське довгострокове кредитування. 2. Банківське короткострокове кредитування. 3. Кредитування бізнесу небанківськими установами. 4. Товарне кредитування	Лекція Семінарські заняття: тести, робота в групах та індивідуально, дискусія, розрахункова робота. Самостійна робота	ПРН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	3
6/1	Тема7 Інноваційні форми фінансування 1. Краудфаундинг. 2. Краудлендинг. 3. Венчурне фінансування. 4. Грантове фінансування бізнесу.	Лекція Семінарські заняття: тести, робота в групах та індивідуально, дискусія Самостійна робота	ПРН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. ПРН20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення. ПРН22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	3
6/1	Тема8 Фінансові аспекти діагностики бізнес-ризиків 1. Типи бізнес-ризиків у діяльності малих підприємств та джерела їх походження 2. Фактори бізнес-ризиків та їх класифікація 3. Етапи процесу управління бізнес-ризиками 4. Заходи та дії, спрямовані на зменшення бізнес-ризиків	Лекція Семінарські заняття: тести, робота в групах та індивідуально, дискусія Самостійна робота	ПРН22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні ПРН27. Виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	2

--	--	--	--	--

9. Система оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Фінансування бізнесу»

Модулі	Модуль 1 – (20 балів)				Загальна оцінка з дисципліни = 50 балів + 50 балів (екзамен)	
Загальна кількість балів за модулем №1	10					10
Теми	T.1	T.2	T.3.	T.4		Контрольний захід 1
Відповідь на семінарському занятті	2	2	3	3		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Модулі	Модуль 2 – (25 балів)					
Загальна кількість балів за модулем №1	10					15
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8		Контрольний захід 2
Відповідь на семінарському занятті	2	2	2	2		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Індивідуальна робота	2					
Тестування в MOODL	5					

10. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен/диф. залік	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	високий	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює			

			значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	задовільно	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивний-продуктивний)	Незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			

11. Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ / Факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру/екзамен - 50/50%
Практичні заняття	Практичні заняття проходять у вигляді тестування, роботи в групах та індивідуально, дискусії, виконання розрахункової роботи
Умови підсумкового контролю	Підсумковий контроль включає виконання теоретичних питань, тестових завдань та ситуаційних завдань

12. Рекомендована література

Основна

1. Фінанси бізнесу : навч. посіб. за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів : Апріорі. 2024. 432 с.
2. Фінанси бізнесу [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок" освітньої програми "Фінанси і кредит" першого (бакалаврського) рівня / уклад. І. В. Журавльова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024. 94 с.
3. Фінанси різних форм бізнесу : навч. посіб. Н. Г. Пігуль та ін. Суми : Сум. держ. ун-т, 2022. 337 с.

4. Фінансові інструменти для бізнесу в Україні: програми міжнародних фінансових організацій, українських банків та страхових компаній <https://investportalua.com/wp-content/uploads/2024/09/upd-upd.-praktichnij-posibnik.pdf>

Допоміжна

1. Актуальні аспекти розвитку суб'єктів підприємництва в умовах глобальної економіки : моногр. За заг. ред. Т. Гринько. Дніпро : Видавець Біла К. 2021. 416 с.
2. Борисова С., Крук О., Балашова О. (2024). Підтримка та фінансування підприємницької діяльності в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство, (61).
3. Буряк А.В., Бойко С.В., Дем'яненко І.В. Корпоративне бюджетування податків аграрними та переробними підприємствами. Агросвіт. № 15-16, 2022 р. С. 33-39.
4. Буряк А.В., Бойко С.В., Дем'яненко І.В. Фінансування аграрних підприємств: аналіз довгострокових трендів та структурних зрушень. Економіка та управління АПК. 2021. № 2 С.110-118
5. Буряк А.В., Дем'яненко І.В., Дем'яненко Т.С. Контролінг: інтеграційна субстанція фінансового менеджменту в ієрархії управління підприємством. Сучасні проблеми бухгалтерського обліку та фінансів: III Всеукраїнська науково-практична конференція 16-17 листопада 2021р. Київ: ННІЕУ НУХТ, 2023.
6. Гранти на 2024 рік (посібник з грантовими програмами для України) <https://granty.org.ua/granty-na-2024-rik-posibnyk-z-grantovymy-programamy-dlya-ukrayiny.html>
7. Давиденко Н.М., Буряк А.В. Чинники впливу на фінансовий потенціал аграрних суб'єктів господарювання. Бізнес-навігатор 2 (69) 2022, с.115-119
8. Дорошенко О.О., Сорокати В.М. Фінансове планування на підприємстві як метод мінімізації фінансових ризиків. Ефективна економіка, 2021.№ 10. С.97–108.
9. Калач, Г. (2024). Вплив краудфандингу та краудлендингу на фінансування проєктів та залучення інвестицій у цифровій економіці. *Економіка та суспільство*, (63).
10. Клот А.М., Швиданенко Г.О. Створення власного бізнесу [Електронний ресурс]: навч. Посібник. К. : КНЕУ. 2017. 311 с.
11. Кобеля-Звір М.Я. Основні підходи до визначення поняття гранту. Київський економічний науковий журнал. 2023. № 2. С. 16–21.
12. Кобеля-Звір М., Вовчак О. (2024). Грантово-кредитні інструменти підтримки бізнесу в умовах війни. *Трансформаційна економіка*, (1 (06)), 27-32.
13. Колінець Л. Б., Гомотюк А. О. Цифрове залучення капіталу: можливості, виклики та глобальні тенденції. Серія: Економіка. 2023. № 26. С. 5–13.
14. Лобунець Т., Гончар Г. Особливості інвестування бізнесу в умовах війни. Наукові перспективи. 2022. № 8(26). С. 155–164.
15. Науменкова, С., Міщенко, С., & Тіщенко, Є. (2024). Проектне фінансування в умовах реалізації “UKRAINE FACILITY PLAN”. *Економічний простір*, (191), 142-153.
16. Теслюк С., Матвійчук Н., Демчук Н. Краудфандинг як сучасний спосіб фінансування: проблеми та перспективи його розвитку в Україні. Економіка та суспільство. 2022. № 37.
17. Шпанель-Юхта О. Особливості банківського кредитування в умовах війни. Економіка та суспільство. 2022. № 45.

Інформаційні ресурси в Інтернет

18. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої ради України. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>
19. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>.
20. Офіційний веб-портал Державної казначейської служби України. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>

21. Офіційний веб-сайт Державної митної служби України. – Режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>
22. Офіційний портал Державної податкової служби України. – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/>
23. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
24. Офіційний веб-сайт Державної фінансової інспекції України. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
25. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>
26. Офіційний веб-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua>
27. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>
28. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>
29. Топ-10 бізнес-ідей для старту у 2025 році https://csr.moderntown.org/top-10-biznes-idej-dlya-startu-u-2025-rocz/?utm_source=google&utm_medium=Tuluko-UA&utm_campaign=10-biznes-idej&utm_content=734047189900&utm_term=%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81&gad_source=1&gclid=CjwKCAiA5eC9BhAuEiwA3CKwQoawGPxxt0LLsdiX7mstHrRe9x9faLcmGJPGWyVWIKBECsyVKq6pRoCqgoQAvD_BwE

Міжнародні видання

30. Buriak A. Demyanenko I. Problems of budgeting financial plans. Material V International Scientific and Practical Conference «Ukraine, Bulgaria, EU: Economic and Social Development Trends», 26 June – 4 July 2021, Burgas, Bulgaria. – Avangard Prima. P. 98-104.
31. Cavalluzzo, K., Cavalluzzo, L., Wolken, J. 2002. Competition, small business financing, and discrimination: evidence from a new survey. *Journal of Business* 75(4), 641–680.
32. Lange J., Rezepa S., Zatrochová M. (2024). The Role of Business Angels in the Early-Stage Financing of Startups: A Systematic Literature Review. *Administrative Sciences*, 14(10), 247.
33. Rosyad, F., Handoko A. R., Riyanto F. D., Andriani S. (2024). Determinants of financing decisions for micro enterprises in Malang City in 2022-2023 moderated by Islamic financial literacy. *Journal of Indonesian Applied Economics*, 12(1), 29-47.
34. Vos E., Yeh A. J. Y., Carter S., Tagg S. (2007). The happy story of small business financing. *Journal of Banking & Finance*, 31(9), 2648–2672. doi:<https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2006.09.011>.